

Ylioppilas

lehti

HARDCORE!!

MANIFESTI!!

VALTAUS!!

Manifesti

Tämä lehti on opiskelijatoiminnan manifesti, uuden liikkeen pääkirjoitus ja esiinmarssi. Samalla se antaa kuoliniskun opiskelijoiden taisteluiden eriyttämiseksi muusta maailmasta. Taistelumme on yhteinen kaikkien epävarmoissa olosuhteissa elävien kanssa. Meidän täytyy päästä eroon eturyhmien kyräilevästä politiikasta ja ymmärtää, mikä ihmisten erilaisissa tilanteissa on yhteistä.

Politiikkamme lähtee yksilön vapaudesta, solidaarisuudesta ja välittömistä tarpeistamme. Toimeentulomme on epävarmaa, ja asumme vuokranantajien armoilla. Samaan aikaan pääoman ja valtion edustajat pyrkivät lisäämään yliopiston tehdasmaisuutta ja jatkuvaa kontrollia. Tämä vähentäisi radikaalisti mahdollisuuksia ja aikaa omaehtoiseen ajatteluun ja toimintaan.

Meillä ei ole aikaa odottaa. Muutos on ulottuvillamme tässä ja nyt. Vastustamme mahdollisuuksiemme rajaamista voiton, tehokkuuden ja innovaatioiden nimissä. Emme suostu elämään markkinoita varten.

Emme anele almuja vaan toimimme suoraan oikeuksiemme puolesta. Emme jää odottamaan edustuksellisen politiikan pelastusta vaan valtaamme itsellemme välttämättömän elintilan ja taistelemme markkinamuotoistamista vastaan.

Uskomme, että välitilassa elävien ihmisten kamppailuja yhdistää tällä hetkellä kolme teemaa: asuminen, toimeentulo ja erilaisten laitosten harjoittama kontrolli - esimerkiksi yliopistolla.

1. Asuminen

Suomessa on tällä hetkellä yli 7000 asunnotonta, joista joka toinen elää pääkaupunkiseudulla. Keskimääräiset vuokrat ovat ylittäneet opintotuen ja asumislisän yhteenlasketun tason. Samalla Helsingissä on 600 000 m² toimistotilaa tyhjiään. Tässä tilanteessa kaavoitusmääräykset eivät riitä verukkeeksi pantata kiinteistöjä, joista voitaisiin hyvin tehdä asuntoja. Tilaa on ja jos sitä ei anneta, sitä on otettava.

Vaadimme suoraa vuokranalennusta ja kaupunkilaisten neuvotteluvoiman palauttamista. Se tapahtuu valtaamalla tyhjiä, käyttämättömiä taloja. Meillä on kolme vaatimusta:

- (1) Tyhjen talojen valtaaminen laillistetaan.
- (2) Gryndereitä vastaan ryhdytään toimiin esimerkiksi nostamalla rakentamattomien tonttien veroa merkittävästi, vaikkapa kymmenellä prosenttiyksiköllä.
- (3) Kaavoituspolitiikka täytyy laittaa uusiksi niin, että muuhun käyttöön kaavoitettuja tiloja voidaan ottaa helpommin asumiskäyttöön.

2. Toimeentulo

Emme halua tehdä ahdasta etupolitiikkaa, koska ongelmamme on yleinen epävarmuus. Siksi esitämme kaksi vaatimusta:

- (1) Lyhyellä tähtäimellä: elinkustanneindeksiin sidottu korotettu opintotuki ja asumislisä.
- (2) Pitkällä tähtäimellä: universaali ja vastikkeeton perustulo.

3. Yliopisto

Yliopistoa määrittää tällä hetkellä turhat hierarkiat ja kontrollimekanismit, huonot työehdot ja usein heikko kurssitarjonta ja yksipuoliset opetusmenetelmät. Vaadimme, että nykyinen epäonnistunut yliopistolakiesitys perutaan ja kirjoitetaan uudestaan vastakohtaisesta, opiskelijoiden, tutkijoiden ja henkilökunnan näkökulmasta. Jokaiseen mahdolliseen yliopistolakiin on kirjattava vähintään:

- (1) Kaikkien tutkimustulosten julkisuus on taattava.
- (2) Päätöksenteossa valtaa jaetaan yliopistoyhteisölle - sitä ei keskitetä tai jaeta pääomalle.

Ei massaluentojen tiedonsiirrolle - kyllä yhteisölliselle oppimiselle.

Muista! Työmies, joka puhutuu merirosvoiksi tekee kuin tämä!

VALLANKUMOUS ON MAHDOLLINEN!

Vaikka porvari mielellään väittää, että vallankumous pysähtyi 60-luvulla, tämä on valetta. Valtamedia ei halua uskoa vallankumoukseen, mutta se ei tarkoita, etteikö vallankumous olisi ajankohtainen! Vallankumous on täysin mahdollinen, kunhan sen tekemiseen riittää tahtoa! Vallankumoukseen tarvitset:

Kilon kaalia
400 grammaa jauhelihaa
1 sipuli
1 dl puuroriisiä
suolaa ja pippuria
voita tai margariinia
korppujauhoja

Keitä riisi ensin kypsäksi! Pilko kaali ja sipuli pieniksi kuutioiksi! Ruskista jauheliha ja kuullota pilkottu sipuli voissa tai margariinissa: ruskista toisessa pannussa kaalisilppu. Mausta aineet omissa pannuissaan suolalla ja pippurilla. Sekoita tämän jälkeen kaikki ainekset keskenään ja levitä seos suureen uunivuokaan, ripottele päälle korppujauhoja!

Vallankumous on sitä parempaa, mitä pidempään se saa hautua miedolla lämmöllä. Toisaalta sille kannattaa paistaa myös rapea kuori. Näin ollen se kannattaa laittaa ensin uniin noin vartiksi 200 asteen lämpöön. Tämän jälkeen lämpötila kannattaa laskea 150 asteeseen ja antaa vallankumouksen kypsyä tunnista kahteen tuntiin. Talvikaali vaatii kesäkaalia selvästi pidemmän kypsytysajan!

Vallankumous tarjotaan perinteisesti puolukkasurvoksen kanssa. Sitä voi tehdä kerralla enemmänkin, sillä se on maukasta myös uudelleen lämmitettynä. Eläköön vallankumous!

Perustettu viime viikolla synkkänä ja myrskyisenä yönä. TOIMITUS päätoimittaja kaikki toimitussihteeri kaikki toimittajat kaikki ulkoasu kaikki toimitussihteeri kaikki OSOITTEENMUUTOKSET JA TILAUKSET täh KÄYNTI- JA POSTIOSOITE häh ILMOITUSMARKKINOINTIhohMYNTIPÄÄLIKKÖhävisimatKallaILMOITUSHINNAT hinnaston mukaan ILMESTYMISSAIKATAULU meni uusiksi KUSTANTAJA ei ole näkynyt TOIMITUSJOHTAJA hirressä HALLINTO JA TALOUS...Blääh ei jaksa enää tätä apinalaatickoa....

sisältö

ADHD

Koko lehti kahdessa minuutissa.

Berliini! Mitä kuuluu, Rudi? Ranska pysähtyi. Big Brother on vastavallankumouksen voima. Runoutta! Vitun opiskelija, menisit sinäkin töihin! Mastodonttien marssi. Yliopistomme on tsaarinaikaisen hallinnon ulkomuseo. Oscar Wilde ei kirjoittanut Dorian Grayta oltuaan 12 tuntia hiilikaivoksessa. Nykyopiskelija ei kapinoi. Toivoa Italiassa. Manifesti. Vallankumous on mahdollinen! Demokratiaa!

**VALTAUS
BERLIINISSÄ**

s.6

”Kreikan hallitus ja eliitti seuraavat tarkkaan Suomessa tekeillä olevaa yliopistouudistusta ja käyttää sitä sekä jo toteutettuja muutoksia perustelleessaan uudistusten tarvetta Kreikassa’ kertoo kreikkalainen aktivisti Babis Angourakis.”
Ana Lyytikäinen. s.4

”Ristiriidat koetaan yksilötasolla, mutta ne syntyvät siitä, millaisia ehtoja yhteiskunta asettaa tietotyöläisille. Ehdot tulevat kasvottoman kilpailukyvyyn nimissä, mutta ne pitäisi kyetä politisoimaan.”
Megafoni. s.8.

”Opiskelijat vaativat myös opiskelijoiden toimeentulon parantamista ja kampusten homeongelmien ratkaisemista.”
Aikki Paatos.s.5.

”Sopisi muistaa, että työväenliikkeen historiallinen vaatimus on ollut työn vähentäminen ja siitä vapautuminen, ei ihmisten ’vapauttaminen’ työllä. Tämä on ollut erään ihan toisenlaisen liikkeen tunnuksia.”
Jukka Peltokoski. s.8.

LEENA EIKÄ

näen unta
jossa
kaikki on niin omituista
- tehokkuudeksi kutsutaan itsekästä sekoilua
autonomiaksi kutsutaan mahdollisuutta tuhota itsensä
ketään ei loppujen lopuksi kiinnosta mikään -
ja tylsää
on kielitiede
vesisade
tuntipalkka
sitsit tänään, sitsit huomenna
vähäsen ihmissuhdedraamaa, vielä vähemmän unta, ystävät lukee
tentteihin en niitä voi siksi nähdä
unessa tuntuu aina olevan jokin logiikka vaikka valveilla se olisi vain
huono vitsi

Entä jos mä en haluakaan myydä mua vaan mieluummin päättää itse?
Entä jos en halua valmistua niin nopeasti kuin minulta odoretaan?
Entä jos en osaa sulkea silmiäni siltä mitä maailmassa oikeasti tapahtuu?
Entä jos en osaa puhua samaa paskaa kuin muut?
Entä jos olen vain ihan pieni kaali ja mua itkettää

joka päivä
Laulamme retiiseistä
etsimme vapautta jonka kanssa synnyimme
kas, maassa on retiisi, kas, kokoamme nuotion.
meillä on itsemme meillä on toisemme meillä on tarpeeksi rakkautta
=> nythän sopisi vaikka opiskella!

Vaikka retiisi lämpenee tulessa, huomaamatta on radikaalien ilta
kylmennyt talven vapinaan asti.
Onko meidän todella mentävä töihin ansaitsemaan rahaa, jotta
voisimme välttää paleltumisen ulkona?

Ei, olemme valmiina toimimaan, rikkipitoiset glykosidit tekevät
meistä kirpeitä
pilkomme retiisiin 300 000 neliöksi joissa voi asua
mennään sisään ovista ja rikotuista ikkunoista, glykosideilla on
tärkeitä tehtäviä organismeissa
olen onnellinen, sillä on tärkeitä tehtäviä yhteiskunnassa
laulan retiiseistä ja sinä laulat
laulamme
laa

EUROOPPALAINEN KORKEA-KOULUTUS KÄÄNNEKOHDASSA

ANA LYYTIKÄINEN

Suomen hallitus valmistele parhaillaan yliopistolain uudistusta, joka on historian suurimpia. Uudistusta perustellaan globalisaation haasteena yliopistoille, jotka joutuvat kilpailemaan rahoituksesta ja lahjakkuuksista kansainvälisillä markkinoilla.

Opetusministeriön ratkaisu haasteeseen on sitoa yliopistot yhä tiiviimmin elinkeinoelämään. Tutkimus ja opetussuunnitelmat sovitetaan vastaamaan markkinoiden tarpeita.

Sama prosessi on käynnissä halki Euroopan. Ja kuten Suomen hallitus käyttää esimerkkeinään muissa Euroopan maissa toteutettuja uudistuksia, on täällä tehtävällä uudistuksella vaikutuksensa Euroopan muihin maihin.

”Kreikan hallitus ja eliitti seuraa tarkkaan Suomessa tekeillä olevaa yliopistouudistusta, ja käyttää sitä sekä jo toteutettuja muutoksia perustellessaan uudistusten tarvetta Kreikassa”, kertoo kreikkalainen aktivisti Babis Angourakis.

YMPÄRI EUROOPPAA tapahtuvien uudistusten taustalla on pääoman tarpeet laajentaa lisäarvon tuottamisen mahdollisuuksia tieteen ja tiedontuotannon alueella sekä laskea tietotyön hintaa.

Elinkeinoelämän tärkein väline tavoitteidensa saavuttamiseksi on ollut Euroopan Unioni, jonka kokouksissa on sovittu kahdesta keskeisestä yliopistojen uudistamista ohjaavasta sopimuspaketista: Lissabonin strategiasta ja sitä edistävistä Bolognan prosessista.

LISSABONIN STRATEGIAN tavoite on kehittää Euroopasta maailmankilpailukykyisin ja dynaamisin talousalue, peruspilareinaan ja innovaatiot ja tietoyhteiskunta.

Bolognassa vuonna 1999 allekirjoitettu sopimus sisältää yksityiskohtaiset suunnitelmat, joihin kuuluvat muun muassa ajatus elinikäisestä oppimisesta ja eurooppalaisen koulutusjärjestelmän virtaviivaistamisesta, joka mahdollistaa koulutuksen sisämarkkinoiden synnyttämisen Eurooppaan.

PROSESSI ON edennyt kansalaisten suorien vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella ministerineuvoston kokouksissa Prahassa (2001), Berliinissä (2003), Bergenissä (2005) ja Lontoossa (2007).

EU sopimuksien muotoon on ratkaisevasti vaikuttanut maailman kauppajärjestön WTO:n kautta vuonna 1995 solmittu GATS-

sopimus palveluiden avaamista markkinoille ympäri maailman. Yliopistojen uudistuminen on siis viime kädessä osa globaalia uusliberalistista pyrkimystä saattaa julkiset palvelut yksityisen voiton-tavoittelun välineiksi.

Kun Lissabonin strategiaa valmisteltiin, Euroopan komissio otti esikuvakseen Yhdysvaltojen korkeakoulutuksen. USA:n noin 4000 korkeakoululaitoksesta 125:lla on ”tutkimusyliopistotatus”, joista 50:lle keskittyy valtaosa rahoituksesta.

”YHDYSVALTOJEN kokemus on osoittanut, että yliopistojen kilpaillessa keskenään rahoituksen, tutkijoiden ja opiskelijoiden virta noudattaa samaa logiikka kuin pääoman kasautuminen: kehittyneimpien Euroopan maiden vahvimmat instituutiot keräävät resurssit ja heikot alkavat näivettyä,” toteaa

portugalilainen professori Rui Namorado Rosa.

”Päädytään tilanteeseen, missä toisaalla uusinnetaan kiihtyvällä tahdilla halpaa akateemista työvoimaa ja toisaalla yhteiskunnan eliittiä.”

VUOSI 2010 on Lissabonin strategiassa ja Bolognan sopimuksessa asetettu virstanpylväs, johon mennessä yliopistojen uusliberalisointiprosessi on määrä saattaa loppuun.

Nopeasti lähestyvän virstanpylvään valossa Suomen hallitus näyttäytyy ylhäältä saneltujen EU-päätösten toteuttajana, kun se hoppuilee monitasoisen yliopistolain uudistuksen kanssa.

Laki tulee eduskunnan käsittelyyn keväällä 2009.

Demokratiaa!

Helsingin yliopiston sisäisistä muutoksista suivaantuneet opettajat lähettivät konsistorille kirjelmän, jossa vaaditaan demokratian säilyttämistä yliopistolla. Siis, että laitoksilla päättäisivät jatkossakin opiskelijat, professorit ja muu henkilökunta yhdessä.

Miksi vaivautua, valtio-opin laitoksen johtaja Teivo Teivainen?

- Hallintorakennuksen valtaus ja sitä seuranneet uudistukset tekivät yliopistoista merkittävästi demokraattisempia. Nyt yliopistojohto purkaa rakennetta järjestämällä eriytettyjä keskustelutilaisuuksia ja julistamalla sitten, että kaikkia yliopistolaisia on kuunneltu.

Miten demokratialiike toteutetaan, filosofian laitoksen johtaja Thomas Wallgren?

- Ilman mobilisaatiota häviämme. 300 yliopistolaisen allekirjoittama vaatimus on jo muuttanut konsistorin kantoja. Jos Helsingin yliopistossa enemmistö päätöksentekijöistä kannattaa demokraattista tiedepolitiikkaa, voimme yhdistää vaatimukset yliopistolakiin sen siirtyessä keväällä eduskuntakäsittelyyn.

Yliopistokapinan aalto luo toivoa Italiassa

TONI MUSTA,
ROOMA

Keväällä 2008 Italiassa näytti todella synkältä. Keskustavasemmiston surkean hallituskauden päätyttyä Berlusconiin koalition voitti vaalit. Jopa Rooma kääntyi jyrkästi oikealle. Vasemmistoppositio katosi parlamentista ja uusi oikeistohallitus alkoi hallita autoritaarisin ottein. Kesälomien aikana hallitus vei eteenpäin lakeja, joilla on tarkoitus leikata koulutuksen määrärahoja kovalla kädellä.

Syksyllä alkoi tapahtua. ”Me emme aio maksaa teidän kriisiänne!” oli iskulause, joka kaikui yliopistoilla vastalauseena hallituksen pyrkimykselle maksattaa talouskriisiä opiskelijoilla. Sama iskulause on alkanut saada kaikupohjaa myös yliopistojen ulkopuolella.

Laki 133

Lokakuun aikana Italian yliopistoissa ja kouluissa on kehittynyt laaja liike, joka nousi vastustamaan opetusministeri Gelminin lakiesitystä, lakia 133. Yliopistojen kannalta olennainen sisältö laissa on se, että valtion rahoitusta julkisille yliopistoille leikataan viiden vuoden aikana noin 1,5 miljardilla. Lisäksi tehdään säännös, jonka mukaan jokaista viittä eläkkeelle jäävää työntekijää kohti voidaan palkata vain yksi uusi työntekijä. Yliopistoille annetaan mahdollisuus muuntautua säätiöiksi – rahoituksen leikkausten jälkeen tämä ei tosin tule monellekaan yliopistolle olemaan mahdollisuus vaan pakko.

Lain seurauksena olisi mm. se, että opiskelijat ja näiden vanhemmat joutuvat maksamaan leikkaukset kasvavina lukukausimaksuina ja yhä harvempi vähävarainen pystyy enää opiskelemaan. Lisäksi laki

ajaisi alas julkisissa yliopistoissa tehtävän tutkimuksen ja rahoitus ohjattaisiin sen sijaan muutamaiin ”huippuluokan” tutkimuskeskukseen. Tutkimuksen alisteisuus poliittiselle kontrollille, markkinalogiikalle ja kapitalistiselle voitontavoittelulle voimistuisi ratkaisevasti.

Lisäksi siitä seuraisi, että Italia jättäytyy yhä kauemmaksi Lissabonin sopimuksessa asetetusta ohjeesta investoida kolme prosenttia BKT:sta koulutukseen ja tutkimukseen. Italia on tällä hetkellä noin 0,9 prosentissa.

Yliopistoreformi alhaalta

Yliopistoväen vastarinta levisi lokakuun aikana nopeasti ympäri Italiaa. Yliopistoilla pohjoisesta etelään on nähty liikehdintää, jollaista ei ole aiemmin ollut. Liike on saanut nimen ”onda anomala”, anomaalinen aalto. Aaltoon on kuulunut monenlaisia protesteja, tiedekuntien valtauksia ja vallat-

tujen tiedekuntien täyttämistä vaihtoehtoisella opintotoiminnalla. Joskus luentoja on järjestetty myös ulkona kaupunkitilassa.

Sen lisäksi, että yliopistoväki on näyttänyt muulle yhteiskunnalle esimerkkiä sanomalla ”me emme suostu kriisiin maksajiksi”, kiinnostavaa liikkeessä on yliopiston autonomisen reformoinnin perspektiivi. Yliopistoväen liike haluaa puolustaa julkista, ei-uskonnollista, kaikille avointa massayliopistoa. Samalla se korostaa, ettei se halua säilyttää vanhaa yliopistoa sellaisena kuin se on. Avainkäsite nyt meneillään olevassa liikkeessä on ”autoriforma”, jolla tarkoitetaan yliopiston itsereformia. Itsereformi rakentuu alhaalta käsin, rakentamalla uudentilaisia koulutuksen käytäntöjä, organisoitumalla opiskelijoiden ja tutkijoiden kesken ja muotoilemalla omia tavoitteita ja vaatimuksia.

Liikkeessä on laaja konsensus siitä, että aiemmissa yliopistore-

formeissa lanseeratut asiat, kuten opintopistejärjestelmä tulee poistaa. Keinoista tosin on erimielisyyttä. Toiset kannattavat suoraa vaatimusta opintopistejärjestelmän poistamisesta. Toiset taas katsovat, että on parempi pyrkiä opintopisteiden inflaatioon vaatimalla opintopisteitä itsenäisesti järjestetyistä opintopiireistä ja seminaareista. Varsinkin Sapienzan kaltaisilla suurilla yliopistoilla on opiskelijakollektiiveja, jotka ovat järjestäneet vaihtoehtoista opintotoimintaa, joskus vallatuissa, joskus neuvottelemissa saaduissa luentosaleissa. Opintopisteiden saaminen näille seminaareille on onnistunut vaihtelevasti.

Aalto ja yleislakko

Samaan aikaan yliopistoväen liikehdinnän kanssa myös muilla yhteiskunnan sektoreilla on alkanut asioita liikkua. Elinkustannusten nousu ja palkkataistelut ovat nousseet syksyn aikana ajankohtaisiksi. Muun muassa julkisen liikenteen sekä Alitalia-lentoyhtiön työntekijät ovat lakkoilleet, jälkimmäiset vastoin ammattiliittojen tahtoa. Hallituksen budjettiesitys on tulossa käsittelyyn vuoden lopulla. Maan suurin ammatillinen keskusjärjestö CGIL on julistanut yleislakon joulukuun 12. päiväksi.

Yliopistoväen suurin mobilisaatio nähtiin 14.-16. marraskuuta, jolloin Roomassa järjestettiin valtakunnallinen yliopistoväen mielenosoitus, ja sen jälkeen mobilisaatioissa olevien tiedekuntien ja yliopistojen ensimmäinen valtakunnallinen kokous Rooman Sapienza-yliopiston vallatulla kampuksella. Yli 200.000 ihmisen mielenosoitus toi kaikkien kuuluiin sanoman ”me emme suostu kriisiin maksajiksi”, ja toisaalta, ”me olemme se aalto, joka uudistaa yliopiston autonomisesti”.

Yliopistoväen suurkokouksessa tuhannet opiskelijat ja tutkijat maan eri yliopistoista keskustelivat siitä, millaisia tavoitteita ja vaatimuksia tulisi muotoilla mm. didaktiikan, tutkimuksen, sosiaaliturvan ja toimeentulon osalta. Kokous päätti myös seuraavista etapeista matkalla kohti yleislakkoa, jonka liike haluaa ”yleistää” viemällä lakon kaikkialle yhteiskunnan ja metropolin tilaan. Perjantaina 28.11. tulee olemaan seuraava koulujen ja yliopistojen mobilisaatiopäivä ympäri maata. Esillä oli myös ehdotus kokonaisesta toimintaviikosta ennen yleislakkoa. Tämä viikko keskittyisi kamppailuun epäsuorasta toimeentulosta: esimerkiksi toimintaan opiskelija-ruokaloitten, julkisen liikenteen ja kulttuurin maksuja vastaan.

Kapina on lähtenyt liikkeelle opiskelijoiden ja muun yliopistoväen omasta erityistilanteesta, mutta se puhuu kieltä, joka puhuttelee myös muita yhteiskunnan sektoreita. Sapienzalla pidetyssä kokouksessa usea puhuja korosti, että tämä on taistelu, joka on voitettava. Taistelu, jota ei yksinkertaisesti ole varaa hävitä.

RANSKA PYSÄHTYI OPIKELIJAPROTESTEIHIN

40 yliopiston sulkemisen seurauksena lukukausimaksujen nostot peruttiin

AIKKI PAATOS
PARIISI

Pariisissa, Rouenissa, Strasbourgissa, Marseillessa, Grenoblessa, Lyonissa ja muissa kaupungeissa opiskelijat liittyivät marraskuun 20. päivän protesteihin, jolloin arviolta 100 000 ihmistä marssi julkisten laitosten yksityistämistä vastaan eri puolilla Ranskaa.

Julkisen liikenteen työntekijät olivat lakossa. Autotiet jumittuivat

täysin.

Marraskuun mielenosoitukset olivat huipentuma koko syksyn 2007 kestäneille opiskelijamielenosoituksille.

OPIKELIJAT VAATIVAT yliopistojen yksityistämisen lopettamista ja korkeampien lukukausimaksujen hylkäämistä. Myös yhä tiukempi opiskelijavalinta Ranskassa ahdisti opiskelija-liikettä.

Ranskassa valikoidaan joka vuosi seuraavalle vuosikurssille edellisen vuoden opintosuoritusten perusteella. Nyt myös sisään pääsyn kriteerejä nostettaisiin. Opiskelijat vaativat myös toimeentulon paran-

tamista ja kampusten homeongelmien ratkaisemista.

SOSIAALIMINISTERI joutui lupaamaan 11 miljoonan lisän opiskelija-asuntoihin, mutta heti tämän jälkeen United World News raportoi tuhansista opiskelijoista mielenosoituksissa:

”Yhdessä kaikki on mahdollista – kadulla”.

Samaa slogania käytti 2006 Ranskan opiskelijaliike. Silloin Ranskalaiset opiskelijat saivat hallituksen nöyryyttävästi perääntymään oman lakiehdotuksensa kanssa, kun viikkokausien protestit seisauttivat opiskelut 40 yliopiston

kampuksilla kokonaan.

Kaadettu lakiehdotus oli tähännyt nuorten työntekijöiden työehtojen heikentämiseen.

USEAN VIIKON protestien jälkeen Nicolas Sarkozy lupasi 5 miljardia euroa kampusten ja opiskelijoiden olojen parantamiseksi.

University World Newsin mukaan protestit lopetettiin, kun opetusministeri takasi opiskelijoille, että valintaa ei tiukenneta, eikä lukukausimaksuja nosteta.

YHTEISÖASUMISTA BERLIINISSÄ

Vallatuista taloista tuhansien ihmisten kodeiksi.

SOLJA KOVERO

Minut on kutsuttu synttäribileisiin kommuuniin Berliinin keskustassa Brunnenstraßella. Kävelen porttikongista sisään: sisäpiha muodostuu usean kerrostalon kompleksista. Illan pimeydessä erotan iloisenvärisiä ja selväpiirteisiä graffiteja, jotka ulottuvat kerrostalon seinämissä ylös asti. Sisäpihalla yksi ikkuna on auki sieltä tulvii valoa, puheensorinaa ja kuubalaista musiikkia.

Minut ottaa vastaan talon asukki Danny, joka ohjaa minut hakemaan otutpuffon kylpyhuoneesta, jossa odottaa kylpyamme täynnä kylmää vettä ja pulloja. Pöydällä odottavat herkullisen näköiset suklaakakut.

Danny kertoo, että viiden kerrostalon kompleksista neljä kuuluu yhteisöasumisprojektiin. Kukin kerrostalo jakautuu pienempiin

kommuuneihin niin että yhtä yhteiskeittiötä kohden on noin kymmenen ihmistä. Dannyn keittiöporukassa on seitsemän aikuista ja yksi lapsi. Olen yllätynyt, miten siisti yleisvaikutelma keittiössä ja yhteistiloissa on. Paikka näyttää juuri remontoituilta – tiloista löytyy vastarakennettu WC myös liikuntarajoitteisille.

Saksojen yhdistyessä moni Itä-Berliinissä sijaitsevista taloista jäi tyhjilleen. Rakennukset olivat huonokuntoisia eivätkä omistajat olleet kovin kiinnostuneita niistä, koska rakennuksille ei löytynyt käyttöä. Tämä mahdollisti talojen valtaamisen ja suoranaisen valtausaallon. Myös Brunnenstraßen asumisprojekti on alkanut vuonna 1990.

Myöhemmin talonvaltaajat ovat solmineet vuokrasopimukset omistajien kanssa ja valtaukset ovat muodostuneet yhteisöasumisen projekteiksi (Hausprojekt). Danny kertoo, että Saksan lain mukaan

asuntohuoneiston omistaja saa hädätään siivosti käyttäytyvän vuokralaisen vain jos ottaa asunnon omaan käyttöönsä. Kymmeniä asuntoja sisältävässä kerrostalokompleksissa tällaista mahdollisuutta ei omistajalla käytännössä ole ja niinpä vuokralaisten asema on aika hyvä vuokrasopimuksesta neuvotellessa. Danny tosin tietää pari kommuunia, joilla on nyt vaikeuksia vuokrasopimuksen uusimisessa ja he yrittävät puolustaa elämäntapaansa "Wir bleiben alle!"-kampanjan turvin ("Me jäämme tänne kaikki!").

Kysymykseeni minkälaisia kommuunit yleensä ovat, saan vastaukseksi, että hyvinkin erilaisia. Joissakin kommuuneissa on vain nuoria ihmisiä ja paljon biletystä, toisissa taas ikähaitari on suurempi ja suuri osa asukkaista työelämässä. Toiset kommuunit ovat lapsiystäväisiä, toiset eivät.

Hausprojekt-talojen erilaisuuden havaitsin kuljeskellessani Itä-Berliinin katuja. Jotkin Hausprojekt-taloiksi tietämäni talot näyttävät ihan tavallisilta kerrostaloilta, toiset on koristeltu upein, värikkäin graffitein, ja jotkut näyttävät todella räjähtäneiltä. Berliinissä on yhteensä noin 100 tällaista taloa. Kaikki näkemäni ovat olleet kerrostaloja - se tarkoittaa, että kommuuneissa elää siis tuhansia ihmisiä... Ja se näkyy vaihtoehdoisen kulttuurin määrässä. Koska asumiseen ja elämiseen menee vähemmän rahaa, jää enemmän aikaa muulle toiminnalle kuten aktivisimille, poliittiselle toiminnalle, taiteen tekemiseen ja kulttuuritapahtumien järjestämiseen. Lisäksi ulkopuolisen silmin toiminta näyttää varsin organisoituneelta: saan käteeni kuukausittain ilmestyvän Streßfaktor-julkaisu, jossa on kaikkien Hausprojekt-talojen yhteystiedot sekä ohjelma, jossa kerrotaan mitä missäkin tapahtuu. Ohjelmasta löytyy niin punk-, ska-, reggae- ja indiekeikkoja kuin afrikkalaisen musiikin iltoja, queerbileitä,

kasvisruokaa tarjoavia "kansankeittiöitä" ja rasismia vastaan kampanjointia.

Kysyn Dannylta, miksi ihmiset lähtevät asumaan näihin asumisprojektitaloihin. Hän kertoo, että useimmille motiivina kommuuniasumiseen on toisaalta anti-kapitalistinen elämäntapa, toisaalta yhteisöllisyyden tunne ajassa. Mitä elämässäni tapahtuukin, minulla on kuitenkin nämä ihmiset ympärilläni - tästä muodostuu vahva turvaverkko, Danny sanoo. Kommuuniasuminen on edullista, joten töitä ei tarvitse tehdä niin paljon. Töidensä ohella Danny ehtii opiskella politiikkatiedettä yliopistolla ja osallistua poliittisen nuorisjärjestön toimintaan.

Vaihtoehtokulttuurin suuri voolyymi on tehnyt Itä-Berliinistä yhä suosittumman ja trendikkäämmän asuinpaikan. Uusien valtausten tekeminen on siis melko hankalaa, ellei mahdollista. Samoin uusien yhteisöasumisprojektien aloittaminen. Mutta välillä tuntuu, ettei berliiniläisille ole mikään mahdollista. Danny esittelee minulle bileiden synttäriskankarin: hän kertoo olevansa mukana säätiossa, jonka tarkoitus on rakennuttaa yhteisöasumistalota. Sen pitäisi valmistua ensi vuosikymmenellä.

BB ON VASTAVALLANKUMOUKSEN VOIMA

SELITTELEMÄTTÖMÄNÄ maailmaa jäsentävänä lähtökohtanani tänään on Karl Marxin painettu sana: häpeä on vallankumouksellinen tunne. Populisin ja instant-kritiikin hetkellä olen valmis vannomaan printtinä: BB on vastavallankumouksen voima, Big Brother nylkee meiltä häpeän.

YLIKANSALLINEN Big Brother ryöstöviljelee tunne-elämäämme. BB realitytelevision kukkasena kastelee meidät myötähäpeällä ei vain 22:00-23:00 joka ainoa päivä vaan pysyvästi Hesarin sivuille, blogeissa, tabloideissa, huutopuheissa, 24h lähetyksissä. BB voi olla puhelimesasi, kolatölkösi, vaatteissasi. Minulla ei ole televisiota ja tiedän mitä BB on - vaikka isovelji tietää etten haluaisi. Big Brother käärii minut häpeään, mutta tekee siitä samalla tyhjän. Häpeää on niin paljon, etten enää havahdu.

HÄPEÄ menettää ainutlaatuisen hedelmällisyytensä. Ammennanko tämän analogialla? Olen niin vieraantunut hedelmätarhoista, että pelkään, etten sano tätä oikein: multa hämmennetty lanta on lannoite, mutta pelkästä paskasta ei kasva omenapuita.

Kiitos ajastanne,
SANNA-MARI

Liukuhihnayliopistosta vapaaseen yliopistoon

MATTI HUPAKKO

Nykyaikainen yliopisto muistuttaa liukuhihnaa. Toisesta päästä syötetään kiltejä tyttöjä ja poikia, jotka sitten hihnalla edetessään muuttuvat tutkimustuloksiksi ja kurinalaiseksi erikoistyövoimaksi. Liukuhihnana yliopisto toimi myös vuonna 1968, vaikka kapina antoiinkin hieman hengitystilaa. Nyt tätä tilaa täytetään valtavalla ryöpyllä vanhaa kunnon taylorismia.

“Enää ei riitä, että opettaa ja tutkii ja tekee riittävän hyvin työtään. On myös alituisen perusteltava olemassaoloaan ja erinomaisuuttaan erilaisin työnseuranta- ja arviointijärjestelmin. Tämä on osaltaan vähentänyt kiinnostusta tehdä työnsä hyvin ja harjoittaa tieteellistä elämää,” kertoo Tampereen yliopistossa toimiva kasvatustieteen professori Juha Suoranta.

Hänen mukaansa opetuksen käytännöissä uudistukset ovat lähinnä pinnallistaneet opiskelijoiden tavan opiskella ja ajatella.

“On kiire valmistua ratataksi niin sanotun globaalil kilpailun pyörästäön, kun muutakaan ei näköjään voida.”

Opetusministeriössä kaavaillaan yliopistolle keskeistä roolia tässä pyörästäössä: siitä halutaan Suomen kilpailuetu globaalissa markkinataloudessa. Yliopistojen korkeimpaan johtoon istutetaan suomalaisten suuryritysten johtajia, ja yliopistojen rahoitus keskitetään liiketoiminnan kannalta tuottaville aloille.

“Kukaan ei tiedä, miten uusi laki ja uusi järjestelmä toimivat. Ja tämä on uudelle julkiselle johtamiselle tyyppillistä: on oltava jatkuvassa muutoksen tilassa, vaikka kukaan ei tiedä mistä syystä,” Suoranta sanoo. “Uusi laki ja siihen liittyvä keskustelu on täynnä hokemia kilpailusta ja tehokkuudesta, ilman perusteluja tai päämääriä”, Suoranta jatkaa.

Kasvatustieteen professorilta on syytä kysyä, luoko tämä linja hänen mielestään pedagogisessa mielessä hyvää pohjaa innovaatiopolitiikalle. “Ei tietenkään” Suoranta kuittaa. “Neiti Brunila ja Herra Alahuhta, jotka kaikitenkin dynaamisina muutosjohtajina vievät Aalto-yliopiston jonnekin Shanghai-listan tuolle puolen viimeksi lausuvat semmoisen viisauden, että kymmenessä vuodessa

ollaan huipulla tai jossain siellä tuntumassa. Kymmenen vuotta näyttää olevan näille neljännesvuosiveijareille jonkinlainen maaginen luku.”

Mutta voisiko olla mahdollista, että yliopistoa kehitettäisiin kirjaston mallin mukaan, kohti jokaiselle avointa järjestelmää elinikäiseen oppimiseen?

“Kuvitellaan, että yliopisto luodaan yhdessä, keskenämme, tekemällä nykyisestä asiantuntijakulttuurista uskonhypy yhdessä oppimisen ja toimimisen kulttuuriin”, Suoranta visioi.

Mutta jotta tämä olisi mahdollista, yhteiskunnan haltuunotto pääomalta ja sen palvelijoilta on välttämätön. “Emme voi vapauttaa yliopistoa vapauttamatta radikaalisti muuta yhteiskuntaa.”

Mutta mitä yliopistossa olisi muutettava jotta voisimme mennä kohti vapaata ja universaaliala oppimista?

“Päätetään kirjoittaa uusi yliopistolaki uudelleen. Luovutaan tuloksen tekemisestä ja sen esittämisestä tulosneuvotteluissa. Luovutaan sisänpääsykokeista, opintopisteistä ja tutkinnoista.” Suoranta ehdottaa.

Spektaakkeliyliopisto

ILMARI HÄMÄLÄINEN

Huippuyliopisto, innovaatioyliopisto, Aalto-korkeakoulu; autonomia, tuloksellisuus, kilpailukyky, kansainvälisyys ja niin edelleen. Näitä sanoja olemme saaneet kuulla viime kuukausina kyllästymiseen asti. Yliopisto on siis historiansa suurimman muutoksen kourissa ja viralliset tahot hehkuttavat ja julistavat muutoksen autuaaksi tekevää vaikutusta yliopistoomme.

Mutta kun koitetaan saada selvyyttä mitä todella on tapahtumassa niin kukaan ei oikein tunnu tietävän.

Ainakin opiskelijat ja henkilökunta ovat melko pihalla, eikä virallisten raporttien ja uutisten lukeminen synnytä kuin lisää kysymyksiä.

Tämän takia yliopistouudista voisi kutsua Spektaakkeliyliopistoksi. Spektaakkelin määritelmä on seuraavanlainen: suurimuotoinen, komeileva ja loisteliäs, mutta pintapuolinen esitys, johon ei voida juurikaan vaikuttaa ja jota seurataan passiivisesti ulkopuolelta.

Etuliitteet huippu- ja innovaatio- sekä käsitteet kuten autonomia ja tehokkuus, ovat pinnan kiillettä jolla yleisö saadaan uskomaan muutoksen hienouteen. Ongelmakohdat ja kriittiset äänet jäävät spektaakkelin taakse eivätkä saa huomiota julkisuudessa.

Spektaakkelimaiseksi muutoksen tekee sekin, että opiskelijat ja tutkijat ovat hyvin pitkälti muutoksen passiivisia tarkkailijoita, spektaattoreita, jotka odottavat ristiriitaisin tuntemuksin mitä tuleman pitää.

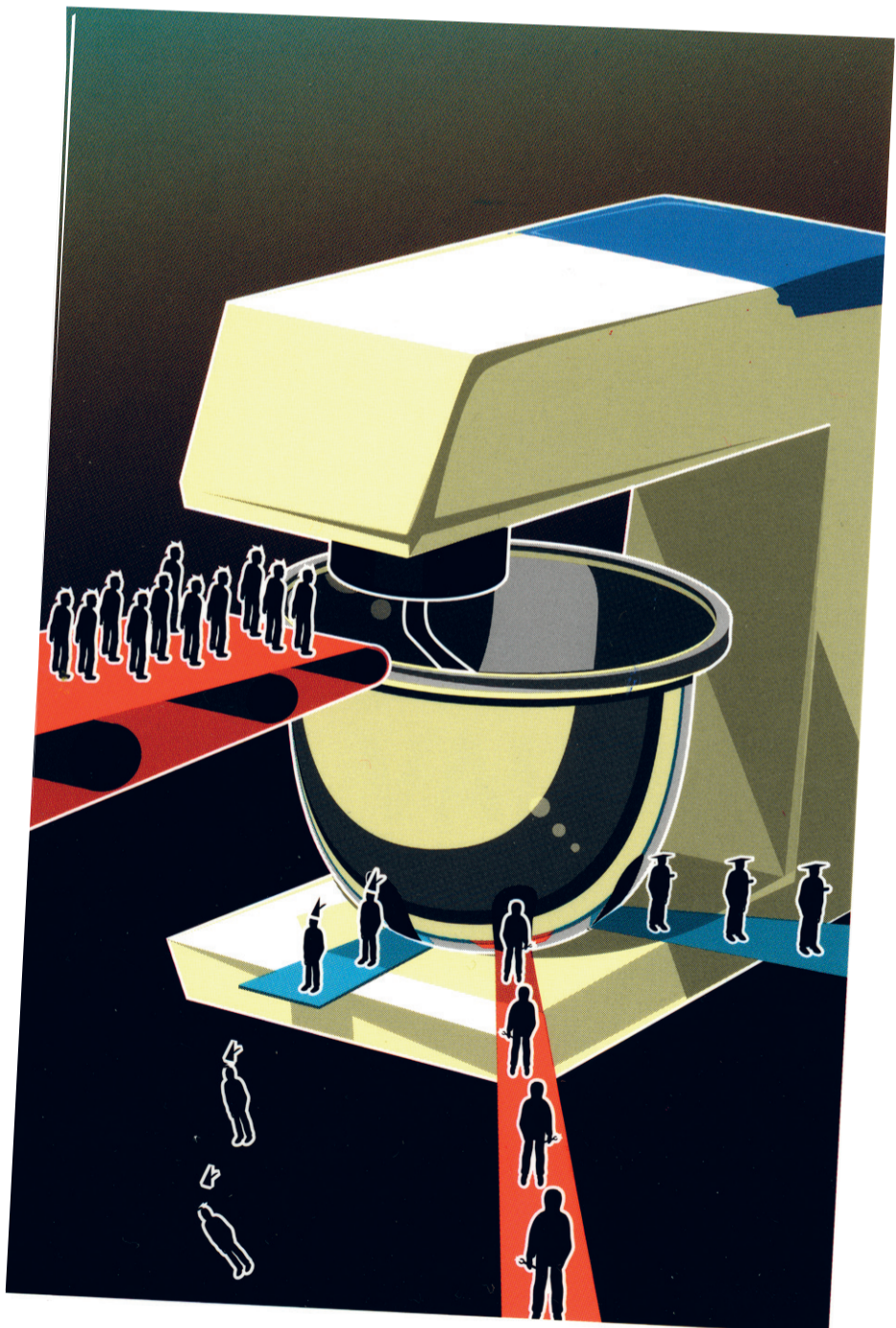
Uudistus tulee ja aikataulukin on tiukka. Uuden yliopistolain pitäisi tulla voi! maan ensi vuonna ja uuden uljaan yliopiston olla pystyssä 2010.

Pienen pientä muutosvastarintaa ovat esittäneet vain sivistysyliopiston puolustajat, joita pelottaa ”tuottamattomien” alojen, eli humanististen ja yhteiskuntatieteellisten, asema uudistuksen jälkeen. He halusivat säilyttää vanhan kunnon humboldtilaisen yliopiston jonka käytävillä kummittelevat sivistys ja Snellman. Vastarinnaksi se ei riitä, ikävä kyllä.

Mitä sitten tiedämme spektaakkeliyliopistosta? Ainakin sen, että tulevaisuuden yliopiston hallituksessa istuu elinkeinoelämän edustajia, että yliopistot ovat entistä riippuvaisempia ulkopuolisesta rahasta ja siis ajettu yritysmaailman syliin. Eli yliopistot halutaan nyt tahkoamaan tulosta, ja tietotyömyyriä tietotalouteemme. Mutta kuinka käy opiskelijoiden ja yliopistojen henkilökunnan?!

Puheet kaupallistamisesta, tuloksellisuudesta, tehokkuudesta ja jopa lukukausimaksuista aiheuttavat näppylöitä, eikä retoriikka tarjoa balsamia haavoille.

Olisiko aika yhteiselle vastarinnalle?

OMISTAJAN KAHLEET

Vuoden 1968 radikaalisukupolvi tekee asuntopoliittikkaa, joka sitoo suomalaiset velkaan ja tappaa kapinan.

HANNA NIKKANEN
KIRJOITTAJA ON VERKKOLEHTI
FIFI.VOIMA.FININ PÄÄTOIMITTAJA

Kun minun vanhempani päättivät muuttaa omistusasuntoon, minä olin vielä sikiöasteella ja 1980-luku aivan alussa. Ei se suunniteltu juttu ollut, asunnon ostaminen siis – vielä tovia aikaisemmin vanhempani olivat vannoneet pysyvänsä aina vuokra-asujina. Asunnon omistaminen edusti kaikkea sitä, mitä edellisellä vuosikymmenellä oli vastustettu.

Lähiöitä rakennettiin, kaupunki täyttyi maaltamuuttajista. Lopulta asuntovelka oli vanhemmilleni yksinkertaisesti rationaalisempi valinta kuin alati nousevien vuokrien pulittaminen. Sitoihan se lainaan, Vantaaseen ja keskiluokkaan, mutta vaihtoehtoja ei juuri ollut. Suomalainen asuntopoliittikka oli jo silloin nakertamassa niitä.

Syksyllä 1968 asunnon keskimääräinen neliövuokra Suomessa oli 0,94 euroa. 1980-luvun alussa se oli kaksi euroa. Nyt neliömetrin keskivuokra on 8,72 euroa: yli yhdeksän kertaa enemmän kuin 40 vuotta sitten.

Ja kun vuokrat ovat yhdeksänkertaistuneet, palkat ovat kasvaneet vain noin 2,5-kertaisiksi. Se tarkoittaa, että me vuokra-asujat kulutamme asumisen selvästi yli kolme kertaa suuremman osuuden tuloistamme kuin vuonna 1968 – ellemmme sitten tyydy asumaan ahtaammin.

Omistusasujilla on toisin. Suomalaisen keskipalkalla saa enemmän pinta-alaa omistusasunnosta kuin aikaisempina vuosikymmeninä.

Minä painin nyt samojen ristiriitojen kanssa kuin vanhempani 1980-luvun alussa. Olen asunut yhdeksässä eri vuokra-asunnossa pääkaupunkiseudulla, ja nykyinen kotini on niistä ylivoimaisesti kallein. Se sijaitsee parin korttelin päässä siitä sikiöaikojeni vuokra-asunnosta, josta muutettiin velkarahalla ostettuun lähiökaksioon. Ystäväni ostavat asuntoja, minä en halua.

Finanssikriisistä huolimatta vuokra-asuminen on nykyään vielä järjettömämpää kuin silloin 1980-luvun alussa. En tiedä, miten kauan jaksan identiteettisistä sennitellä vuokralaisena.

Vuonna 1960 Suomessa oli 6 815 asuntoa tyhjillään: 0,56 prosenttia koko asuntokannasta. Viime vuonna niitä oli 255 321. Lähes yksi kymmenestä suomalaiskämpästä on ilman asukkaita.

Ei, ei se maaltamuutosta johdu. Jotakuinkin se sama kymmenen prosenttia asunnoista on tyhjillään niin Uudellamaalla kuin Kainuussakin, sekä Pohjanmaalla että Lapissa. Vuokrat eivät nouse siksi, että asunnoista olisi pulaa. Niitä pihdataan.

Kun vuoden 1968 radikaalisukupolvi sai vaikutusvaltaa, se ajoi

ennennäkemättömän omistuskeskeistä politiikkaa. Vuokrasäännöstely päättyi vuonna 1995. Sen jälkeen vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat ovat nousseet yli kolme kertaa nopeammin kuin hinnat yleensä. Asuntovelallisille on annettu oikeus verohelpotuksiin, vuokralaisille ei.

Kansanvallan sijaan saatiin aikaan kansankapitalismia. Työväki sitoutettiin omistamiseen ja luokkaidentiteetit tuhottiin.

Vanhempani tiesivät tämän ja hakivat silti asuntolainan. Asuminen oli viime kädessä henkilökohtainen, ei poliittinen valinta.

Lapsuudessani meidän lähiömme oli vielä kapinallinen. Siellä äänestettiin vasemmistoliittoa ja kommunisteja ja matkustettiin seutubussilla marsseille. Sosioekonomisesti lähiö ei ole muuttunut niistä päivistä: se on yhä vähävarainen ja syrjäytymisvaarassa. Sen asukkaat ovat köyhiä asuntovelallisia, juuri kukaan ei asu vuokralla. Asuntolainojen maksuajat liikkuvat kymmenissä vuosissa. Mutta nyt Vantaan suurin puolue on kokoomus.

Totta kai vuokra on tulonsiirto köyhältä rikkaalle. Niin on korkokin. Ainoa ero niiden välillä on siinä, kuinka jyrkein kahlein köyhä sitoo itsensä omistavaan luokkaan.

Valtio kannustaa ostamaan: osallistumaan kansankapitalismiin, sitoutumaan velkaan, liittymään omistavaan luokkaan, joka valvoo vaikeina aikoina omaa etua eikä minkään poliittisen ihanteen toteutumista. Oman lainan tulevaisuus kiinnostaa silloin enemmän kuin oikeus ja solidaarisuus.

Omistusasunto sitoo lainanlyhennyksiin vuosien ajaksi. Vuosikymmenten. Silloin oma tulotaso ei saa ainakaan laskea. Se pakottaa luottamaan vakauteen ja kasvuun. Se tekee asunnonostajasta kuuliaisien työntekijän, koska muutoksiin ja epävarmuuteen ei ole varaa.

Asuntovelallinen ei voi olla poliittisesti radikaali. Vuokralainen voi.

Siksi ei liene syytä ihmetellä sitä, että valtio kannustaa omistamaan.

Vaatusuhteiden siirtämisestä työläisten käsiin oli aikanaan vallankumouksellinen. Asuntojen siirtyminen niitä velkarahalla ostaville duunareille on kaikkea muuta: se tuhoaa kapinan ja pakottaa tuijottamaan omaan napaan. Ja mihin se johtaa? Hyvinvointivaltion tuhoon.

Yhä useampi vuokranantaja on yksityinen ihminen, joka on ostanut asunnon turvataksaan toimeentulonsa. Ylimääräinen asunto on äärimmäinen yksityinen eläkevakuutus. Täällä valmistaudutaan siihen,

että eläkejärjestelmämme puretaan kokonaan ja kaikkien on kannettava yksin vastuu pärjäämisestään.

Hyvinvointivaltio on kuin pankki. Se toimii juuri niin pitkään, kun siihen luotetaan: kun kansan enemmistö ei ryhdy epäluuloisena säästämään sukanvarteen. Kun epäluulon kierre alkaa, sitä ei pysäytä mikään.

Kukaan ei voi yksin pelastaa järjestelmää, joka perustuu luottamukseen. Sen yrittäminen olisi hullun hommaa: kuka olisi niin tyhmä, että maksaisi veroja kun muut kiertävät niitä, tai pitäisi säästäänsä konkurssikypsässä pankissa?

Minä jatkan hurjan vuokran maksamista. En kerää pottia vanhuuden varalle, en osta lainarahalla sijoitusasuntoa, jotta voisin kerätä omaa vaurautta

jonkun köyhemmän taskusta.

Minut sitoo kalliiseen vuokra-asuntooni vain rakkaus naapurustoon. Jos talouskriisi vie työpaikkani tai perhemuotoni muuttuu tai jokin kauhea muutos tekee alueesta sietämättömän, olen heti vapaa lähtemään. En ole kenenkään vuokraemäntä enkä ole ikinä joutunut vakuuttamaan pankin työntekijää vakavaraisuudestani.

Jos köyhälistö tekee vallankumouksen, minua tuskin nimitään luokkaviholliseksi. Jos haluan, olen vapaa liittymään joukkoon.

Asuntolainat ja finanssikriisi

Subprime-asuntolainoista liikkeelle lähtenyt kriisi tuo esiin velan ja luoton keskeisen merkityksen niin työvoiman ohjauksen keinona kuin kysynnän luomisen mekanismina. Kulutuksen kasvu pohjautuu yhä enemmän finanssimarkkinoilta peräisin oleviin tuloihin ja velkaantumiseen, koska reaali-palkkojen kasvu on hidastunut ja palkkatulojen osuus BKT:sta jatkuvasti laskenut.

Velan avulla voidaan ennen kaikkea hallita ihmisen tulevaisuutta. USA:ssa myönnetään 120 vuoden

asuntolainoja, Suomessakin saa lainaa 40-60 -vuoden maksuajalla. Elämässä päämääräksi tulee velasta selviäminen. Asuntolainaa on myönnetty ilman omarahoitusosuutta eli sata prosenttia sen ostohinnasta yhä useammalle.

Niin USA:ssa kuin Euroopassa hallitukset ovat laatineet satojen miljardien eurojen tukipaketteja paska-asuntolainoilla keinotelleiden pankkien pelastamiseksi. Asuntonsa menettäneitä velallisia ei

kuitenkaan kukaan pelasta. Siedettävän hintaisen asumisen järjestämiseen ei koskaan riitä rahaa, vaikka pankkiirien pelastamiseen riittäisi. Asuntolainaloukun välttämiseksi ja kaupungin tilan kaavoittamiseksi ihmisten ehdolla meidän on organisoiduttava ja rakennettava itsellemme vastavaltaa – pääoman valtaa vastaan.

RIIDELLÄÄN ENEMMÄN

Nykyään taiteen suurin kipupiste on se, että poikakaveri laitto pippelin vieraaseen pimppiin.

SUSANNA KUPARINEN

Istuimme Voima-lehden toimistokokouksessa. Linjasimme Voiman verkkolehden Fifin kulttuurijuttujen sisältöä. "Niin, olisi hyvä, että toimittajat kirjoittaisivat teatteriarvioihin aina myös jotakin todellisuudesta, eivätkä keskittyisi vain kulttuuriin", kollega ohjeisti paikalle saapunutta lehden avustajakuntaa.

Viaton kommentti. "Aina tota paskaa saa kuulla," kiljaisi. Sanoin, että kulttuuri on osa todellisuutta, yksi tapa tarkastella sitä, ja näitä vähätteleviä kommentteja saa kuulla vähän väliä.

Vitutti. Seuraavana päivänä jouduin taas riitaan. Kollega taidepuolelta, dramaturgi ja taidefilosofi, sanoi, että häntä häiritsee, jos joku teatterintekijät korostaa etsivänsä "omaa ajattelua". Aiheet ovat ikuisia, ne tulevat ja menevät. Kaikki virtaa.

VOIMAN KOLLEGAN lipsautus paljastaa, kuinka sivuraitteelle taiteilijat ovat joutuneet. Me teemme neuvostotaidetta.

Suomalainen teatterintekijä operetaan ensimmäin samankaltaisuuksia, paralleelisuuksia tämän meidän aikamme ja menneen välillä.

Seuraukset ovat karut. Täällä pohjantähden alla yhä uusina ja uusina tulkintoina. Tuntematonta sotilasta, Wuolijokea, Lapualais-oopperaa, menneitä vääryyksiä, menneitä taisteluja, klassikkoja. Käsihjelmissä pari lehtileikettä pätkätyöntekijöistä. Ohjaajan sanassa pari lausetta siitä, kuinka pätkätyöntekijät ovat nykyajan torppareita. So fucking what? Suomalainen teatteri tunnerunkkaa jäähtyneen hiilloksen ääressä.

TÄNÄ PÄIVÄNÄ valtion ja kuntien sosiaalipolitiikka on sodankäyntiä Suomen köyhiä vastaan. Se on tappavaa, se tuottaa kuolleita ja vammautuneita.

EI PIDÄ etsiä samankaltaisuuksia historian ja nykyisyyden välillä. Pitää kairata sitä, mikä on erilaista. Minkälaista taistelua tänään käydään?

Päätoimittaja Janne Virkkunen toteaa omahyväisesti Helsingin Sanomien 1968 -extrassa, että tämän sukupolviliikeen ansiosta me elämme nyt tasa-arvoisessa yhteiskunnassa. Kuitenkin Stakesin helmikuussa julkaistun raportin mukaan tulot ovat Suomessa revähtäneet 1970-luvun alun tasolle. Olemme siis palaamassa takaisin nollapisteseen.

Suomessa on käynnissä ennen näkemätön murros. Hyvinvointivaltio, tai edes sen idea, on ollut täällä vain kerran. Juuri nyt sitä puretaan yhä kiihtyvää tahtia. Sosiaali- ja terveysmaksut sidottiin tänä vuonna indeksiin, yleiseen kustannuskehitykseen. Se on mullistava periaatteellinen linjaus. Tukia ei ole sidottu indeksiin.

Tämä uudistuksen ajoivat läpi kokoomus, keskusta ja vihreät. Vasemmisto on ollut saattohoitaja viimeiset viisitoista vuotta, oikeisto repii viimeiset letkut irti.

VIHREIDEN ja Vapaa Helsinki -liikkeen, näiden tulevaisuuden toivojen, visio on hyvinvoivan nuoren keskiluokan unelma: vapaa kaupunkitila, kaupunkimetsiä, filariteitä, työntekijän vapaus valita vain hyvien pätkien väliltä. Mutta mitä iloa on vapaasta kaupunkitilasta, jos siellä harhailee heitteille jätettyjä mielenterveyspotilaita ja mätähampaista white trashia? Miksi me taiteilijat etsimme luokkayhteiskunnan vääryyksiä sadan vuoden takaa, viidenkymmenen vuoden takaa, 1980-luvulta, kun me seisomme keskellä repeävää

yhteiskuntaa? Miksi me käärimme löydöksemme fiktion? Puuttuuko meiltä kurjuuden perstuntuma? Onko luokkayhteiskunta ja se, että me taiteilijat olemme kuitenkin sen voittajia, niin suuri tabu, että sitä ei nähdä?

JOS SUOMALAISTA luokkakajoa ei voi käsitellä nykyajassa siksi, ettei sen olemassaoloon enää uskota, miksi sitä pitäisi olla nostalgisoinnassa jonakin 90 vuoden takaisena ilmiönä? Olisiko niin, että luokkakajoa elää ja voi hyvin, paremmin kuin aikoihin? Taitaa olla niin, että me taiteilijat mietimme kuumeisesti, mitä asioita voimme toistaa ilman, että tulisi vanhingossakaan väitettyä mitään nykyajasta.

VÄLIKYSYMYS VANHALLA

"Sitä, että ihminen kantaa omasta terveydestään vastuuta, ei todellakaan estetä terveydenhuollon maksuilla, olivat ne ilmaisia tai eivät." Näin linjasi kokoomuksen valtuutettu Arja Karhuvaara viime kesäkuussa 2008.

ONKO KARHUVAARA oikeassa? Tätä kysyy Ylioppilasteatterin työryhmä Valtuusto-sarjansa toisessa osassa. Esityksen tekstimateriaalina käytetään Helsingin kaupunginvaltuuston dokumentteja.

Ylioppilasteatterin Valtuusto – Välikysymys, Vanhalla ylioppilastalolla tiistaina 25.11.2008 kello 19. Ohjaus Susanna Kuparinen.

2008 – MYYTIT, TODELLISUUS JA NYKYAIKA

VANHAN VALTAUS

24.11.2008 VANHA YLIOPPILASTALO

PAIKALLINEN RUOHONJUURITASON Keskustelu. EI KANSAINVÄLISIÄ ASIANTUNTIJOITA.

Uskomme, että välitilassa elävien ihmisten kamppailuja yhdistää tällä hetkellä kolme teemaa: asuminen, toimeentulo ja erilaisten laitosten harjoittama kontrolli – esimerkiksi yliopistolla. Keskustelua ja toiminnan suunnittelua näistä, ja muista aiheista. Klo 20-01.

69-BILEET 2008. Innovatiivinen DJ-setti joka innostaa joustavaan mutta tehokkaaseen tanssiin! Klo 01 eteenpäin.

RADIKAALI OPISKELIJALIIKE

Sen aika on nyt

LEHTI

Käsissäsi

FACEBOOK-RYHMÄ

Opiskelijatoiminta (So hot right now!)

BLOGI

opiskelijatoiminta.blogspot.com

VAPAA PÄÄSY! TUO SORKKARAUTA! FREE ENTRANCE! BRING YOUR CROWBAR!